

Indberetning nr. 14/2021

Landsstyret indfører nye anbefalinger i forbindelse med fortsat høj COVID-19 smitte

Man registrerer fortsat dagligt mange nye COVID-19 tilfælde på Færøerne, hvilket har fået landsstyret til at komme med nye anbefalinger gældende fra lørdag den 14. november 2022. For første gang under pandemien anbefales det nu, at der fremvises coronapas i forbindelse med restaurantbesøg, sportsarrangementer, samt i diverse serviceerhverv, hvor der er kort afstand til borgeren, fx frisør. Endvidere anbefales det, at der indføres krav om negativ COVID-19 test ved besøg på hospitaler, plejehjem, samt institutioner med udsatte borgere. Epidemikommissionen har samtidig indført krav om testning ved indrejse til Færøerne, med mindre den indrejsende kan fremvise gyldigt coronapas. Antallet af smittede udgør 450, hvoraf 5 er indlagt. Den seneste tid er der registreret 8 nye dødsfald med COVID-19, således at det samlede dødstal udgør 10 personer. På nuværende tidspunkt er 86,3 pct. af befolkningen over 11 år færdigvaccineret, 91,3 pct. af samme aldersgruppe har modtaget første stik, ligesom 8,1 pct. har modtaget tredje stik.

Landsstyrekoalitionen står til at miste sit flertal i ny meningsmåling

I en ny meningsmåling fra den 7. november 2021 står den nuværende koalition (Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin og Miðflokkurin) til at miste sit flertal, såfremt der var valg i dag, og opnår 15 ud af i alt 33 mandater. Javnaðarflokkurin står i målingen til en stigning fra 22,2 pct. ved valget i 2019 til nu 28 pct. eller fra 7 til 10 mandater, mens Sambandsflokkurin står til en tilbagegang fra 7 til 5 mandater i forhold til Lagtingsvalget i 2019. Sjálvstýri partiet står i målingen til at miste deres mandat i Lagtinget. De øvrige partier, Fólkaflokkurin, Tjóðveldi, Miðflokkurin og Framsókn, står til uændret mandantantal. 16,4 pct. af respondenterne ved ikke, hvordan de ville stemme.

Sikkerhedsrådet og Lagtingets udlandsudvalg skal behandle spørgsmål om opsætning af en radar på Færøerne

Landsstyremand i udenrigsanliggender, Jenis av Rana (Miðflokkurin), som i forrige uge havde møde med forsvarsminister Trine Bramsen, orienterede i sidste uge landsstyret om radar-sagen. Evt. opsætning af en radar på Færøerne vil i løbet af denne uge blive drøftet i Sikkerhedsudvalget, som består af lagmand Bárður á Steig Nielsen (Sambandsflokkurin), landsstyremand for finansanliggender Jørgen Niclasen (Fólkaflokkurin), Jenis av Rana samt embedsfolk. Efterfølgende vil Jenis av Rana forelægge sagen for Lagtingets udenlandsudvalg. Jenis av Rana tilstræber at have radarspørgsmålet afklaret, inden forsvarsminister Trine Bramsen den 8.-9. december besøger Færøerne.

Lagmanden har besøgt NATO's hovedkvarter i Brussel

Lagmand Bárður á Steig Nielsen, Sambandsflokkurin, besøgte den 12. november 2021 NATO's hovedkvarter i Brussel, hvor han bl.a. mødtes med NATO's generalsekretær Jens Stoltenberg. Formålet med besøget var at drøfte den sikkerhedspolitiske situation i Nordatlanten og få indsigt i aktuelle sager i NATO-samarbejdet.

Lagmanden oplyste efterfølgende, at mødet bekræftede Færøernes betydningsfulde position i Nordatlanten, og at den voksende interesse for området sætter krav til Færøerne. Lagmanden forventer, at forsvars- og sikkerhedspolitik vil komme til at fylde mere i færøsk politik fremover, og det nyoprettede kontaktudvalg mellem Danmark, Færøerne og Grønland skal sikre, at Færøerne får mere indsigt og påvirkning på forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold, der vedkommer Færøerne.

Første behandling af lovforslag om overtagelse af landslægeembedet

Tjóðveldi har på ny fremlagt lovforslag om at overtage af landslægeembedet. Forslaget blev første behandlet i Lagtinget den 9. november 2021 og indebærer bl.a. overtagelse af den rådgivende del af landslægeembedet, samt overtagelse af epidemiområdet, herunder smitsomme sygdomme. Den foreslåede overtagelse vurderes at koste 4,9 mio. kr. årligt. Under debatten i Lagtinget påpegede medlemmer af Tjóðveldi, at sagsområdet skal overtages straks, så man på Færøerne selv får mulighed for bl.a. at oprette sin egen epidemikommission. Medlemmer af Sambandsflokkurin, heriblandt Jaspur Langgaard, tilkendegav, at partiet ikke støtter det fremlagte lovforslag, men anser det som en mulighed at overtage landslægeembedet i indeværende koalitionsperiode og oplyste, at landsstyremanden for sundhed muligvis selv vil fremlægge et lovforslag om overtagelse af området. Debatten viste endvidere, at koalitionspartierne ikke støtter forslaget. Forslaget blev efter første behandling sendt til Lagtingets udenrigsudvalg til videre behandling.

Aftale om fast-track ordning

Landstyremanden for miljø- og erhvervsanliggender Magnus Rasmussen, Sambandsflokkurin, og udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfay, har indgået aftale om en såkaldt fast-track ordning. Ordningen medfører, at det færøske erhvervsliv nu kan benytte sig af arbejdskraft fra tredjelande, dvs. lande uden for EU. Inden indgåelsen af aftalen var det kun muligt for dele af fiskeribranchen at rekruttere udenlandsk ufaglært arbejdskraft fra lande uden for EU. Arbejdsløsheden på Færøerne er historisk lav (godt 1 pct.), og både erhvervslivet og Færøernes Økonomiske Råd har påpeget, at det er vigtigt med arbejdskraft fra tredjelande. Det er især inden for hotel- og restaurationsbranchen, at der er stor mangel på arbejdskraft. Styrelsen for international rekruttering og integration (SIRI) skal have tilsyn med, at alle overenskomster bliver overholdt, og TAKS (det færøske skattevæsen) og politiet kommer til at lave fire årlige tilsynsbesøg hos arbejdsgiverne for at sikre, at forholdene er i orden.

Stor stigning i antal overnatninger

Turisterne er vendt tilbage til Færøerne, og det samlede antal overnatninger i september måned 2021 udgjorde 20.604, hvilket er rekord for september måned og en stigning på 94 pct. sammenlignet med samme måned året før. Antal gæster fra andre lande end Danmark og Færøerne steg med 212 pct. Langt de fleste overnatninger er registreret i Tórshavn. Det færøske flyselskab Atlantic Airways har i en pressemeddelelse oplyst, at selskabet i 2022 kommer til at flyve til 10 forskellige destinationer i Europa. Foruden København, Aalborg og Billund, bliver det muligt at flyve direkte til Edinburgh, Paris, Oslo, Keflavik, Grand Canaria, Barcelona og Mallorca.

Fremgang i udenrigshandelen

Værdien af eksporten de første 8 måneder i 2021 udgjorde 5,7 mia. kr. sammenlignet med 5,5 mia. kr. i samme periode 2020 og 5,7 mia. kr. i samme periode i 2019, som er året med den hidtidige største eksportværdi. Langt den største del af eksportværdien stammer fra fiskerierhvervet (inkl. lakseopdræt). Eksportværdien af fiskeprodukter de første 8 måneder i 2021 udgjorde 5,349 mia. kr. sammenlignet med 4,995 mia. kr. i samme periode 2020. Værdien af lakseeksporten de første 8 måneder udgjorde 2,587 mia. kr., hvilket er en stigning på 17 pct. sammenlignet med samme periode 2020. Værdien af importen de første 8 måneder 2021 udgjorde godt 5,7 mia. kr., hvilket er rekordhøjt, og svarer til en vækst på 8,4 pct. sammenlignet med samme periode i 2020. Stigningen i import af husholdningsvarer steg med 8 pct., mens den største stigning ses i import af maskiner o.a. til erhverv, hvor stigningen var 39 pct. sammenlignet med samme periode forgangne år. Der blev importeret mindre olie de første 8 måneder i år sammenlignet med samme periode 2020. Selve værdien af den importerede olie var dog 30 pct. højere i 2021 end i 2020 som følge af stigning i olieprisen.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen